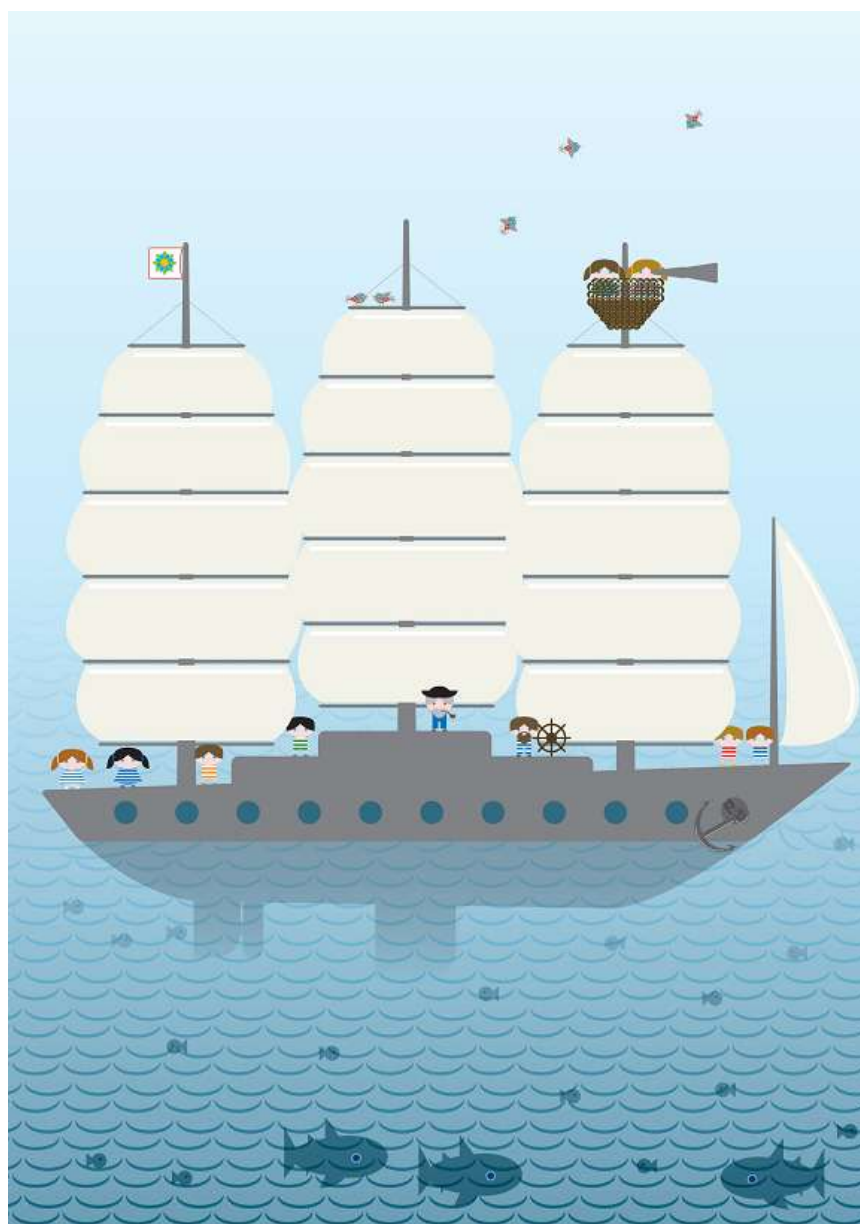


TANÍTÓI KÉZIKÖNYV

„Hajóra szállunk”

Művészetek báb- és drámajátékkal projektfüzet
2. osztályosoknak

Kiegészítő anyag a Szavakon innen, szavakon túl... című Olvasókönyv 2.-höz



Koncepció

A 2. évfolyam témája

Az első évfolyamban a gesztenyefa palota ágain sétáltunk, meglátogattuk az ikreket, ünnepeltünk, veszekedtünk, építettünk és az év végére megalkottuk a saját gesztenyefa palotánkat.

A második évben hajóra szállunk. Egy olyan hajóra, ahol rengeteg olyan kis zug van, amiben valószínűleg egy-egy titok rejtőzik. Megismerkedünk a legénységgel és az utasokkal, de a kalandos úton találkozhatunk kalózzal is. Különböző égtájakon át hajózunk, számos helyen kikötünk, találkozunk különböző nemzetiségű, életkorú, különös, kedves, mogorva... emberrel. Megismerve őket lehetőség nyílik arra, hogy bepillantsunk a kultúrájukba is.

A téma feldolgoása

Ugyanúgy, mint az első évben, hat háromórás projektet írtunk, s ehhez a 18 órához ad egy összefoglaló keretet, tágabb témát a hajózás. Az egyes projektek témái pedig ezen belül, az olvasókönyv fejezeteihez, szövegeihez kapcsolódnak. Kiegészülnek – a tavalyi évhez hasonlóan – rövid versekkel, de a szöveganyag kibővül ismerettartalmú szövegekkel, és megjelenik már a dokumentum jellegű szövegtípus is.

A feldolgozás módjának megválasztásakor a projektjellegből és az órátípusból (komplex művészetek) adódóan arra törekedtünk, hogy az adott szöveganyaghoz kapcsolódó szövegértési és szövegalkotási tevékenység sokoldalú legyen. Ezért találkozhatnak a gyerekek a munkafüzet oldalain a szövegekhez kapcsolódó festményekkel, fotókkal, készíthetnek bábokat és játszhatnak velük, és megjelenik a dramatikus tevékenységek széles skálája. Dolgozhatnak a gyerekek kooperatív és drámatechnikákkal, de szeretnénk megismertetni őket a kritikai gondolkodás, az RWCT technikáival is. Így minden gyerek megtalálja az érdeklődésének megfelelő tevékenységet, illetve a tanítónak lehetősége nyílik a differenciált képességfejlesztésre is. A legfontosabb cél, hogy ezek a szerteágazó tevékenységek egymást kiegészítve a projekt végére szerves egységet alkossanak. Arra törekedtünk, hogy az elmélet minden esetben a gyakorlati tevékenység eredményeképpen, a tapasztalatokból leszűrve jelenjen meg.

A tanulás szervezési módok közül a frontális és önálló munka mellett kiemelkedő szerepet kap a csoportmunka.

Év végére a projekteket lezáró, kiemelhető lapok összeszerkesztésével – a gesztenyefa palotához hasonlóan – megalkotjuk saját, sok utat megjárt, sokat próbált, szinte otthonunkká vált hajónkat és felkészülünk a bemutatására is.

Kiemelt fejlesztési területek

A kulcskompetenciák közül elsősorban az anyanyelvi kommunikáció és a kulturális kompetencia fejlesztése kap hangsúlyt. Ettől az évtől szeretnénk beépíteni olyan feladatokat, gyakorlatokat, (pl. memória vagy koncentrációs játékok) melyek segítséget nyújtanak a tantárgyközi kompetenciák egyik legfontosabbikának, a tanulás tanulásának korai fejlesztéséhez.

A kognitív kompetenciák közül kiemelten kezeljük a kommunikatív kompetencia képességeit és ezen belül is a produktív beszédre helyezzük a fő hangsúlyt. Az ismerettartalmú és dokumentum jellegű szövegek jó lehetőséget biztosítanak az ismeretszerző képesség és a rendszerező képesség fejlesztéséhez.

A szociális kompetenciák fejlesztéséhez a szövegekben rejlő nevelési helyzetek kihasználására törekszünk. A felhasznált kép- és szöveganyagok, játékhelyzetek az értékek képviselését sugallják a gyerekek számára. A csoportmunka során pedig fejlődik az együttműködési képességük.

A személyes kompetenciák közül fontosnak tartjuk és fejlesztjük – a produktív beszéddel párhuzamosan – a nyelvi és vizuális kreativitást. A csoportmunkát követő értékelő szakasz pedig jó lehetőség az ön-és társértékelés tanítására, alakítására.

Ily módon lesz a munka valóban komplex: a komplexen megjelenő tevékenységek az ismeretek, képességek és attitűdök együttes fejlesztéséhez nyújtanak segítséget.

Emellett őszintén reméljük, hogy a gyerekek számára az éves munka örömteli tevékenykedést jelent majd!

I. Hajóra szállunk

(mf. 5-12. oldal)

1. A mi hajónk

(mf. 5-7. oldal)

A téma bevezetése

Hullámverésben



Mielőtt elkezdjük a játékot, vezessük be a témát olyan kezdőmondatokkal, amelyek a gyerekek számára egyértelműen elindítják a szerepjátékot. Kezdhethük például így: „Képzeljétek el, hogy egy magas szikláról leereszkedve a tengerparton találjuk magunkat. Menjünk be a vízbe.” Ezután csatlakozik a csoport a játékhoz. A gyerekek között körbejárva meséljük tovább a történetet. A gyerekeknek el kell játszaniuk a hallottakat. Például:

- „Szúrós köveken, sziklákon lépkedve haladunk a sekély, hideg vízben.”
- „Erős hullámverésben próbálunk beljebb jutni a vízbe. Meg kell próbálnunk talpon maradni.”
- „A tengerben állunk. A víz egészen a szájunkig ér, csak hátrahajtott fejjel, az orrunkon át tudunk levegőt venni. Vigyáznunk kell, nehogy még mélyebb részre tévedjünk. Lábunkkal egy vízbe esett tárgyat (szemüveget, karkötőt) próbálunk kiemelni a tengerfenékről.”

Az előző játék helyett ezt is melegen ajánljuk:

Hullámjáték

Rendezzük el a székeket egy körben! Fontos, hogy szorosan egymás mellé kerüljenek. Ültessük le a gyerekeket a székekre, mi pedig álljunk a kör közepére. A játékosok a “hullám jobbról!” kiáltásra egy helyet haladnak balra, a “hullám balról!” utasításra pedig jobbra vándorolnak. Ha “dagály”-t kiáltunk, mindenki új széket keres. Ilyenkor a kapitány (a tanár) is kereshet magának helyet, ezután az veszi át a szerepét, akinek nem jutott szék.

Az utasításokat gyorsan kövessék egymást! A játék előtt beszéljük meg a csoporttal, hogy a jobbról jövő hullám balra, a balról jövő pedig jobbra mozdítja el a hajót. Ezt szemléltethetjük is valamivel, ha szükséges. Az első néhány játék alkalmával ne adjuk át a játékvezetői szerepet, hogy a játékosok begyakorolhassák az irányokat.

A téma kibontása

Fotók, festmények bemutatása hajókról, beszélgetés a munkafüzet képei alapján Ilyen hajók is vannak!

Beszélgetés:

azonosságok, különbségek (méret, alak, szín, funkció, megbeszélése)
miért jó hajón utazni, mitől izgalmas, mi lehet a nehézsége

Közös rajzolás és körmese: A mi hajónk

Mondjuk el a gyerekeknek, hogy az év során mi is egy képzeletbeli hajós utazás részesei leszünk. Érdeklődésük felkeltéséhez vetítsünk előre néhány izgalmas eseményt, játékot. Majd kezdjük el megtervezni utazásunk színterét: a hajónkat!

- **Közös rajzolás:** csomagolópapírra megrajzoljuk a hajót úgy, hogy mindenki rajzol hozzá. Megbeszéljük, hogy kinek hol van a helye a hajón, melyik résznek mi a szerepe, akár szókártyákat is elhelyezhetünk rajta.
- **Körmese:** mindenki találjon ki és mondjon egy-egy információt a hajónkról, annak múltjáról. Az elhangzott információk nem mondhatnak egymásnak ellen, és ami elhangzott, az a továbbiakban a közös tudás részt képezi!
(pl: ez egy 100 éves hajó; legalább 50 utast tud szállítani; mindig tengeri utakra megy; került már nagy viharba;

Ezek után adjunk nevet a hajónknak!

(Utána munkafüzeti feladatok.)

Mozgásos játék zenére

Játsszuk el a csoporttal a tenger mozgását! A zenei aláfestést a Ghymes Álombálom lemezéről a Semmi baj című szám szolgáltathatja.

Variáció:

A tenger hullámozgását eljátszhatjuk egy nagy lepedő vagy textil segítségével is. A játékosok megfogják a lepedő szélét – ha simán kifeszítik, tükörsima a tenger, ha mozgatják, a lepedő hullámozgik. Eljátszhatjuk, hogy milyen szélcsendben, enyhe szélben és viharban (a játékvezető adjon utasításokat!). Ez a játék különösen hasznos lehet dramatikus munkaformákban kevésbé jártas csoportok esetében.

A téma összefoglalása, reflektálás

Kreatív rajzolás (munkafüzet)

Drámajátékok

Hullámverésben

Hullámjáték

Körmese: A mi hajónk

Dalok játékok, zenei bejátszások

Ghymes: Álombálom lemezéről a Semmi baj

Eszközök

Cd lejátszó, nagy textilanyag

Szerkesztői utószó

Az anyanyelvi nevelés és az irodalmi műveltség alapjait (a „*Szavakon innen, szavakon túl*” olvasókönyv 2. osztályosoknak c. kiadványhoz kapcsolódva) és a művészeti területeket a báb- és drámajáték, valamint a szövegértés-szövegalkotás felől megközelítő, a cselekvés, felfedezés és játék útján komplex módon oktató, vizuálisan is gondosan kezelt, modern projektfüzet igénye – a már tankönyvvé nyilvánított *Művészetek báb- és drámajátékkal – Projektfüzet 1. osztályosoknak* szerves folytatásaként – indokolja a további fejlesztést.

A munkafüzet (melyet azért neveztünk el projektfüzetnek, hogy ezzel is felhívjuk a tanító figyelmét arra, hogy a tananyagtartalom játékosan munkáltató, együttműködésre készítő projektekre lett felfűzve) a legújabb Nemzeti alaptanterv (2007) és minisztériumi kerettanterv (2008) ajánlásai nyomán készült, és a kompetenciák fejlesztését tekinti alapcélnak a magyar nyelv és irodalom oktatásán belül. A füzet a gyerekek már meglévő (vagy szunnyadó) ismereteire épülő, játékos, beszédre készítő feladatokat és projekteket tartalmaz, figyelembe véve, hogy a gyerekek spontán igénye a felhőtlen játék, a mozgás, az alkotás és a kaland. Ezekre alapozva kelti, illetve fokozza fel a tankönyv a gyerekek érdeklődését a művészetek és a kommunikáció sokféle megjelenési formája iránt: fokozatosan tudatosítja és fejleszti a gyerekek készségeit-képességeit ezen a területen.

A füzet metodikájában következetesen tevékenykedtető megközelítést alkalmaz, és fejleszti mindazokat a kompetenciákat, amelyek a nyelvi kommunikáció világába a művészetek műveltségterület felől vezetik be tanulókat. A füzet a benne fellelhető tananyag manuális, auditív, vizuális és verbális megközelítésével párhuzamosan fejleszti a kulcskompetenciák egyéb elemeit is a magyar nyelv és irodalom oktatása során.

A projektfüzet feladatai, a füzethez ajánlasként megírt tanítói kézikönyvben szereplő óratervek, valamint az óratervekben szereplő játékok és szövegek a művészetek felől segítik a gyerekek játékos, felfedező és élményszerű tanulását a kezdő időszakban. A füzetben szervesen összekapcsolódik a magyar nyelv és irodalom a művészeti tárgyakkal (ének-zene, vizuális és formakultúra, báb- és drámajáték, tánc), a gyerekek számára élményszerűen és a pedagógus számára könnyedén feldolgozhatóan. A füzet tananyagtartalma modulszerűen beépíthető az olvasásórák menetébe (a pedagógus által szabadon választható órákon) a második évfolyamon, de akár délutáni foglalkozások megtartására is alkalmas.

A gyermekek számára az egyes gondolatok, cselekvések megértése különböző, egyéni folyamatok által történik. A munkafüzetben és az óratervekben összeállított feladatok, tevékenységek célja az, hogy a sokféleképpen, a különböző módon gondolkodó gyerekeknek lehetőséget adjunk az azonos témák eltérő úton való feldolgozására, elsajátítására.

A munkafüzet feladataiban és a tanítói kézikönyvben szereplő óratervek játékaiban a művészetek segítő szerepét alkalmazzuk, ezzel kívánjuk elérni a mélyebb tananyag-

elsajátítást, az olvasási képesség, a szövegértési-szövegalkotási kompetencia eredményes fejlesztését.

A Nemzeti alaptanterv Művészetek műveltségterülete által kijelölt tartalmak segítségével, illetve a kerettantervben megfogalmazott fejlesztendő képességek és elsajátítandó tartalmak alapján állítottuk össze az olvasás és írás, a szövegértés, szövegalkotás, a verbális, a vizuális-mozgásos és az auditív kommunikáció elemeinek fejlesztését szolgáló tevékenységeket. Tehát szervesen összekapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, valamint a művészeti tárgyak (ének-zene, vizuális kultúra, dráma-tánc) alapanyaga.

A kultúra jellemzője, hogy a különböző művészeti területek összefonódnak, egymást átszövik. A zene, a vizuális terület, a drámapedagógia, a szövegértési feladatok minden óratervben együttesen vannak jelen egymást kiegészítő, erősítő hatásként. Ez a koncepció a kultúrának mint egységnek az elfogadását jelenti, s egyben nagy szerepet tölt be a kultúrához való pozitív viszony és az esztétikum kialakításában. A gyerekek a munkafüzet feladatait elvégezve, a különböző stílusú képeket, festményeket, fotókat szemlélgetve a világ különböző kultúráiról kapnak képet, hatásokat. Ezzel a világnézetük tágítását segítjük, s a kultúrákhoz való nyitottságot alapozzuk meg.

Fontosnak tartjuk az ismeret és a képességfejlesztés arányának helyes megtartását, ezért a tanítást segítő anyagainkban hangsúlyt kap a tudás, az érték, s mellette az egyéni képességek kibontakoztatása is. Így válik szervessé taneszközeinkben a kompetencia szemléletű pedagógia.

A gyerekek a világot teljességében kapják tőlünk. A verbális, hangis, zenei, képi hatások nem szelektálva, hanem egységesen érik őket. Kevés olyan tabu van, amit nem lát, nem hall, nem érez a gyermek. Nem az a cél, hogy leszűkítsük a világot számukra, hanem az, hogy mutassunk és fel is fedezzenek értékeket benne, hogy azok a dolgok, amit kulturális értéknek tartunk, kiemelkedjenek a sokszínű hatásból, és hangsúlyossá váljanak számukra.

A füzet a komplex témafeldolgozás alapján, a többszörös intelligencia szellemében épül fel. A komplex témafeldolgozás építőkövei – melyet a füzetben és a tanítói mellékletekben érvényesítettünk – a következők: verbális-nyelvi (versmondás, a szöveg pontos felidézése, ritmizálás, gondolatok, érzések nyelvi megfogalmazása), matematikai-logikai (megfigyelés, összefüggés megfogalmazása, jelenségek elemzése, ok-okozat keresése), térbeli-vizuális (festés, érzések kifejezése színekkel és technikákkal), testi, kinez-téziás (asszociációs játék, érzékszervi fejlesztés), zenei (zenehallgatás, hangok felismerése, megfogalmazása, ritmusjáték a vers szövegével), interperszonális (csoportmunka, együttműködés, egymás ötleteinek tolerálása), intraperszonális (önálló munka, önkifejezés, festés).

A készségek-képességek fejlesztése ebben a projektfüzetben a művészetek műveltségterületre támaszkodik. Növeli a gyerekek fogékonyságát a művészeti alkotások befogadása iránt, nyitottá teszi őket arra, hogy elfogadják a művészeti sokféleséget – összefoglalva: tovább fejleszti a gyerekek kultúrához való viszonyát, melyet az első évfolyamon megalapoztunk.

A füzet a játékos formában nyújtott ismereteket, az anyanyelvi élményt a kompetenciák (a báb- és drámajáték és a mozgás, a zene és a ritmus, hallási észlelés, a rajz és vizuális nevelés és a vizuális észlelés, a finommotorika, valamint a matematikai kompetenciák) együttes fejlesztésével mélyíti el, s a fejlesztői általuk a szövegértés-szövegalkotást. A feldolgozás során a memória és a figyelem mellett a beszéd- és egyéb kommunikációs készségek kerülnek középpontba. Ezek az elemek (az ismeretek komplex megértésén túl) életszerű mivoltukkal és természetes beépítettségükkel keltik fel a tanulók érdeklődését, mélyítik el a megszerzett tudást, fejlesztve a kognitív funkciókat, a gondolkodási kompetenciát is.

Fontos, hogy a gyerekek egyéni és közösségi élményként éljék át az órákat, mert ezzel tudjuk az irodalomhoz, a képzőművészethez, zenéhez, színházhoz megnyitni útjukat. Emellett az órák teret adnak arra is, hogy a gyerekek szabad asszociációi kibontakozzanak, az önkifejezésük megnyilvánulhasson és fejlődjön, fejlesztve ezzel a kreativitásukat is. Ezt erősíteni és támogatni kell. Lehetőséget kell teremteni arra is, hogy a gyerekek az általuk választott módon, az általuk választott cselekvések segítségével nyilvánulhassanak meg. A változatos tevékenységek erre lehetőséget adnak. A feladatok után többször szerepel az önreflexió is. Önreflexióra készítenek továbbá az aktuális projektet összefoglaló, kihajtható és leválasztható oldalon található feladat is.

Átlagos oktatásszervezési feltételek mellett is végrehajthatóak az egyes tevékenységek, nem kíván sem a tanító, sem a tanulók részéről különleges felkészültséget, ám nyitott és kísérletező attitűdöt feltételez a tanítók részéről, melynek megvalósulása a diákokban is hasonló nyitottságot érhet el. Az óratervekben található feladatokat a pedagógus és a gyerek is továbbfejlesztheti, továbbgondolhatja.

A teljes projekt érzékenyen és jó aránnyal vezeti át a tanulókat a dramatikus- és mimes játékok felől a komolyabb drámapedagógiai konvenciók (munkaformák) felé, ezért a „Fórum-színház“, a „Belső hangok“, a „Gondolatkövetés“, a „Tablók“ vagy „Állóképek“ és a „Csoportos improvizáció“ elnevezésű konvenciók sikeres levezetéséhez szükséges a módszertani segédlet.

Az óratervekben jelentős szerepet játszik a témák komplex kezelése. Dramatikus felépítés szerint, egymásra épülve követik egymást a feladatok, játékok. Az órák vezetése tehát nem csupán különböző tevékenységek egymás után játszását jelenti. Ezt a folyamatot tudatosan össze kell kapcsolni, s ezzel az egymásutánosság ívét, feszültségét megteremteni.

Nagyon fontosnak tartottuk, hogy az óratervek és a munkafüzet gazdag művészeti anyagot tartalmazzon. Ezzel a gyerekek műveltséget szeretnének gazdagítani. Ugyanakkor ennek az ismeretanyagnak a feldolgozása viszont már különböző képességfejlesztési eszközökkel történik.

A füzetbe szerkesztett vizuális és verbális tananyag a messzi tájak, a különböző formák és emberek megismerése, egyszóval az utazás révén a való világ teljességének

felfedeztetésével párhuzamosan a teremtő fantázia birodalmába vezetik el a gyerekeket, az életkori sajátosságokat figyelembe véve.

A füzetben híres alkotók, mint Vasarely, Andy Warhol, Robert W. Buss vagy Henri-Edmond Cross művei mellett más kultúrákból származó alkotások is helyet kaptak a művészetek sokféleségének bemutatása céljából.

A füzet szépirodalmi rangját, az olvasásnak az élményszerzés mellett kommunikációs és egyéb készségfejlesztő célját kortárs magyar és külföldi alkotók versei és prózái adják meg.

A Zalán Tibor író, költő, dráma- és meseíró által írt, a füzethez tanítói mellékletként kapcsolódó (és az Olvasókönyv 2.-ben is megjelenő), hétköznapi, a gyerekeket foglalkoztató tematikájú, megbeszélésre, együttműködésre készítő, szépirodalmi ihletésű (hallás utáni szövegértésre szánt) szövegek – komplex módon – a másságot és az ambivalenciát elfogadni és feldolgozni képes, mentálhigiénés betétként is szolgálnak, illetve drámajáték formájában is feldolgozhatóak a füzet tanítói mellékleteként. A tanulók életvilágából vett hétköznapi és ünnepi szokásokhoz kapcsolódó, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, immár második osztályos ikerpárról szóló szövegek a kétségtelen motiválási és önazonosulást segítő szándék mellett a család szerepének fontosságát is elmélyítik a gyerekekben, valamint az „én és a világ” felfedezését könnyítik meg számukra.

A különböző stílusú és tematikájú képek nézegetése, a róluk való beszélgetések, a gyermekek személyiségére való hatásukból induló feladatok feldolgozása, kontextusba helyezése a művészeti alkotások befogadása iránti fogékonyságot, a művészeti sokféleség elfogadását jelenti. Mindezzel indirekt formában az egymás iránti tolerancia kialakulását is elősegítjük.

A projektfüzet összesen 18,5 kerettantervi tanóra feldolgozását tartalmazza, 1-1 oldalpáron. A projektnyitó oldalpár az egész oldalas nyitókép miatt dupla oldalpárt kapott. A képi elemekkel a gyerekek számára is könnyedén követhetővé tett tartalomjegyzéket a füzet végén helyeztük el.

A füzet hat nagy témát dolgoz fel projekt módszerrel. Minden projekt három foglalkozásból áll. Mind a hat téma végén kihajtható oldalt helyeztünk el. A gyerekek ezekre a projektek (három óra, illetve egy-egy téma) végén található kihajtható lapok belső, üres oldalára rajzolják le a témával kapcsolatos élményüket, reflexiójukat. Az év közben általuk készített hat rajzból – a füzetről egyszerűen leválasztva, a füzet sérülése nélkül – kiállítást is rendezhetnek a tanév végén.

Nagy Diána hajós térkép illusztrációja fogja össze a teljes anyagot. A térképen található helyszíneken játszódnak a történetek, hat különböző kaland és élmény éri a gyerekeket: a Hajóra szállunk, az Élet a hajón, a Nagyvárosi kikötő, a Lakatlan sziget, A hajó szelleme és a Hazafelé témakörben. Ez a hat nagy helyszín mindig a projektnyitó oldalpár bal oldalán jelenik meg, teljes oldalon.

A munkafüzet felépítésében, témáiban és készségfejlesztési céljaiban szorosan illeszkedik a *Szavakon innen, szavakon túl...* Olvasókönyv 2.-höz, az olvasás-, a nyelvtan- és az írásórák tananyagához. A feladatok az órákon elsajátított ismeretekre építenek, és a képességfejlesztés pontjaihoz igazodnak.

A munkafüzet és az óratervek témái és szereplői szervesen kapcsolódnak az olvasókönyv anyagához, azt kibontják, illetve az új hatások által elmélyítik.

Lehetséges, hogy egyes órák a tervezettnél hosszabb időt vesznek igénybe, ilyenkor azt javasoljuk, hogy a folytatást a tanítók más művészeti órával (ének-zene, vizuális kultúra) kapcsolják össze, vagy délutáni foglalkozásként fejezzék be. Ezzel adnak igazán komplex képet a gyerekeknek.

(Az óratervekben jelentős szerepet játszik a témák komplex kezelése. A zene, a tánc, a képzőművészet, a dráma és a báb fontos kiegészítői egymásnak. Szorosan kapcsolódnak egymáshoz a tevékenységek. Dramatikus felépítés szerint, egymásra épülve követik egymást a feladatok, játékok. Az órák vezetése tehát nem csupán különböző tevékenységek egymás után játszását jelenti. Ezt a folyamatot tudatosan össze kell kapcsolni, s ezzel az egymásutániség ívét, feszültségét megteremteni.

A tankönyv képi anyaga a korosztály számára jól értelmezhető ábrákat tartalmaz, amelyek megfelelnek mind a felismerő, magyarázó, elmélyítő, és a feladat megoldását elősegítő, mind pedig a tanulási motívumok felerősödését elősegítő, motivációs funkció követelményeinek. A feladatok címe és szövege a tanulók nyelvén szólal meg, játékosan és változatosan segítve a tanítási folyamatot a tanító számára.

Alapvető és a tankönyv egészén végigvonuló motivációs erőt jelent a feladatok tevékenykedtető és gondolkodtató jellege, amely az óvodai játék örömét és a gyerekek vizualitás iránti igényét lopja át az iskola – meghatározóan mégiscsak – kompetitív és verbális világába. „Tankönyv” ízű könyvvel szemben a kiadvány mind tipográfiájában, mind képi és színvilágában a mesekönyv, a játékos foglalkoztató könyv hangulatát idézi. A feladatmegadás módja a képi anyaggal minden tanulónak egyformán alacsony belépési küszöböt jelent a tevékenységekhez, segítve az integrációt, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást egyszerre, akár egy feladaton belül is. A gondosan elhelyezett feladatok tankönyvön belüli felépítettsége is a részvételt könnyíti meg azzal, hogy mindenki számára egyformán hozzáférhető és érthető információkból indul ki, és fokozatosan mozdul el a nagyobb komplexitás és elvontság felé.

Az alacsony küszöbvel bevont tanulók számára a tankönyv által kínált módszertani változatosság, különösen a csoport- és pármunkában, projektben való részvétel jelent vonzerőt. A feladatok minden érzékszervet bevonnak a tevékenységek körébe.

A tankönyv mozgósítja a tanulók előzetes tapasztalatait, miközben a módszeres képi-hangi és optikai megfigyelés, a változatos munkáltatás szempontjaival strukturálja is azokat. Az ismeretek verbalizálása nem csak frontális helyzetekben zajlik. Az alkalma-

zott csoportos módszerek megnövelik az egy tanulóra jutó megnyilvánulási időt, az együttműködési készséget és az önellenőrzést. A változatos feladatok nagyban elősegítik az egyre önállóbb tanulás felfedezését a gyerekek számára.

Őszintén reméljük, hogy az új munkafüzet (akár új fejlesztésű taneszközrendszerünk részeként, akár külön használva) mind a kisdíákoknak, mind a tanítóknak játékos, élményszerű munkát, tanulást és együttlétet jelent majd az egész tanév során.